

# Tájékoztató a 2014. évi XXXVIII. törvény („Kúria törvény”), a 2014. évi XL. törvény („Elszámolási törvény”) és a 2014. évi LXXVII. törvény („Forintosítás törvény”) rendelkezéseiről

Tájékoztatóban érintett szerződések köre: Jelen tájékoztató a deviza alapú (devizában nyilvántartott vagy devizában nyújtott és forintban törlesztett) fogyasztói kölcsönszerződésekre vonatkozó legfontosabb jogszabályi rendelkezéseket tartalmazza.

## I. A Kúriának a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsönszerződéseire vonatkozó jogegységi határozatával kapcsolatos egyes kérdések rendezéséről szóló 2014. évi XXXVIII. törvény („Kúria törvény”) és az ahhoz kapcsolódó, az elszámolás szabályairól és egyes egyéb rendelkezésekről szóló 2014. évi XL. törvény („Elszámolási törvény”) legfontosabb rendelkezései

### 1. A Kúria törvény által szabályozott alapvető kérdések

A Kúria törvény a 2004. május 1. napja és 2014. július 19. napja között kötött fogyasztói deviza alapú (devizában nyilvántartott vagy devizában nyújtott és forintban törlesztett), forint alapú, valamint deviza kölcsönszerződésekre (devizában nyújtott és devizában törlesztett) és lízingszerződésekre vonatkozik. Hatálya a bankszámlahitelre és hitelkártyára, továbbá az állami kamattámogatással nyújtott lakáscélú forint alapú kölcsönszerződésekre nem terjed ki.

A Kúria törvény két alapvető kérdést rendez:

1. A törvény **semmisnek nyilvánította** a fogyasztói kölcsönszerződések **árfolyamrés alkalmazására** vonatkozó rendelkezéseit. A semmis rendelkezés helyébe főszabályként mind a folyósításkor, mind a törlesztéskor a Magyar Nemzeti Bank („MNB”) hivatalos devizaárfolyama lép azzal, hogy a Bank törlesztéskor külön jogszabály alapján a saját középárfolyamát is alkalmazhatja.
2. A Kúria törvény a deviza alapú fogyasztói kölcsönszerződések **egyoldalú szerződésmódosítást** lehetővé tevő kikötései tekintetében (pl. kamatmódosítások) vélelmezi azok tisztességtelenségét. A vélelem megdöntése érdekében bankunk polgári peres eljárást kezdeményezett. A per 2014.12.10 napján az **egyoldalú szerződésmódosítást** lehetővé tevő kikötések tisztességtelenségének megállapításával jogerősen lezárult.

### 2. Elszámolásra vonatkozó rendelkezések

**Főszabályként a Bankot a meg nem szűnt és a 2009. július 26. napját követően megszűnt szerződés esetében terheli elszámolási kötelezettség.**

Az Elszámolási törvény értelmében az árfolyamrésből, valamint az egyoldalú szerződésmódosításból eredő túlfizetéseket **úgy kell tekinteni, mintha azokat a fogyasztó a túlfizetés időpontjában előtörlesztésként teljesítette volna.** Az elszámolás pontos módszertanát az MNB rendeletével határozza meg.

**Az árfolyamrésből és az egyoldalú szerződésmódosításból eredő túlfizetést egyidejűleg és együttesen kell elszámolni. Az elszámolás, illetve az elszámolásról szóló tájékoztató megküldése a deviza alapú szerződések esetében 2015. március 1. és 2015. április 30. között fog megtörténni.**

#### Az elszámolás speciális szabályai:

A Bank az elszámolás során - a szerződéskötés érdekében adott kedvezmények kivételével - a fogyasztói követelés összegéből jogosult levonni az adott időszakban nyújtott kedvezményt. Kedvezmények minősül minden olyan vagyoni előny, illetve juttatás, amely abból származik, hogy a Bank tőkét, kamatot, illetve díjat engedett el, vagy kedvezményes árfolyamot alkalmazott, és ennek következtében a fogyasztó fizetési kötelezettsége a szerződésben eredetileg meghatározott kötelezettséghez képest csökkent. A fogyasztói követelésből levonható kedvezmények elszámolásának módját az MNB rendeletben határozza meg.

A túlfizetés fogyasztói követelésként való elszámolása során a kamaton felül

- a kölcsönszerződésben meghatározott, a kölcsön folyósításával vagy a hitelbírálattal összefüggésben a fogyasztó által megfizetett egyszeri díjat vagy költséget,
- a kölcsönszerződésben meghatározott, a törlesztési periódusokban a fogyasztó által rendszeresen megfizetett díjat vagy költséget,
- előtörlesztés esetén a fogyasztó által megfizetett előtörlesztési díjat

kell figyelembe venni.

A törvény értelmében a túlfizetés az alábbiak szerint kerül elszámolásra:

- Amennyiben az ügyfél szerződése még él, és nincs a Bank felé fennálló tartozása, a túlfizetés összegével a tőketartozás csökken, a futamidő változatlan marad.
- Amennyiben az ügyfél szerződése még él, és a bank felé tartozása áll fenn, a túlfizetés összege először a lejárt és esedékes tartozásra kerül elszámolásra (az elszámolás sorrendje: költség, kamat, tőke), az ezt követően esetlegesen fennmaradó összeggel a tőketartozás csökken.

- Készpénzben történő kifizetésre akkor kerülhet sor, ha a fogyasztó a szerződését úgy teljesítette, hogy abból fizetési kötelezettsége nem maradt fenn (már megszűnt szerződés), vagy ha a szerződés a túlfizetéssel szűnik meg, és a Banknak az ügyfél felé még fizetési kötelezettsége áll fenn. Ebben az esetben bankszámlára utalással, fióki pénztári felvétellel juthat hozzá az ügyfél a visszajáró összeghez.
- Ha az ügyfél szerződése a bank által biztosított hitelkiváltás eredményeként szűnt meg, és a hitelkiváltás céljából kötött kölcsönszerződésből eredően az ügyfélnek a bankkal szemben tartozása áll fenn, akkor a túlfizetés összege ezen kölcsönszerződésből eredően fennálló hitelezői követelés terhére kerül elszámolásra.
- Árfolyamgát esetén a túlfizetés összegét az esedékessé vált és lejárt tartozások elszámolását követően először a gyűjtőszámlahitel javára, a fennmaradó részt annak a devizakölcsönnek a javára kell elszámolni, amelyhez a gyűjtőszámlahitel kapcsolódik.
- Amennyiben a kölcsönszerződéshez áthidaló kölcsön is tartozik, a túlfizetés összege az esedékessé vált és lejárt tartozások elszámolását, illetve a gyűjtőszámla hitel tartozás elszámolását követően az áthidaló kölcsönre, a fennmaradó rész pedig azon devizakölcsön terhére kerül elszámolásra, amelyhez az áthidaló kölcsön kapcsolódik.

#### **2009. július 26. előtt megszűnt, vagy követeléskezelőnél lévő ügyletek:**

A 2009. július 26. napján vagy azt megelőzően megszűnt szerződések esetében a Bankot akkor terheli elszámolási kötelezettség, ha tudomása van arról, hogy a követelés nem évült el, illetve ha a fogyasztóval szembeni követelést egy elszámolásra nem köteles pénzügyi intézmény („Követeléskezelő”) érvényesíti, és a fogyasztó az elszámolást kifejezetten kéri. Ilyen esetben a Követeléskezelő és a Bank együttműködik egymással. Ez azt jelenti, hogy az elszámolás alapját képező számítást a Bank végzi el a követelés engedélyezésének időpontjával, de kifizetésre a Követeléskezelő köteles.

#### **Kedvezményes árfolyamon végtörlesztők:**

A kedvezményes árfolyamon végtörlesztők 2015. március 1. és 2015. március 31. között, 10.000 forintos díj ellenében, külön kérelem kitöltésével kérhetik az elszámolás elkészítését. Nem kell a díjat megfizetni, ha a kedvezményes végtörlesztésre részben vagy egészben igazoltan pénzügyi intézménytől felvett (forint) hitelből került sor. Ennek igazolása a hitelszerződéssel, vagy a másik pénzügyi intézmény által kiállított igazolás bemutatásával történhet. A Bank a 10.000 forintos díjat visszatéríti, ha az elszámolás eredményeként az állapítható meg, hogy a Banknak a fogyasztó felé fizetési kötelezettsége áll fenn. Az elszámolást 2015. november 30. napjáig kell a fogyasztónak megküldeni.

#### **Nemzeti Eszközkezelő által megvett ingatlanok:**

A Nemzeti Eszközkezelő által megvett lakóingatlanokkal érintett kölcsönszerződések esetében a Banknak nem az ügyféllel kell elszámolnia, hanem erre irányuló kérelem esetén a Nemzeti Eszközkezelő felé van elszámolási kötelezettsége. A fogyasztónak külön teendője nincsen.

#### **Az elszámolás megvalósítása a gyakorlatban:**

- **Az elszámolást** a fogyasztó részére, a kölcsönszerződésben megjelölt címre, vagy ha időközben abban változás következett be, **a fogyasztó által utoljára bejelentett címre küldi a Bank tértivevényes levélben.**
- Amennyiben az elszámolás megküldése a fogyasztó részére sikertelen, a Bank a fogyasztót megillető összeget **elkülönített számlán kezeli**, amelyhez kapcsolódóan költséget nem számít fel, a fogyasztó pedig kamatra nem tarthat igényt. Az itt elhelyezett összeghez 5 évig tud hozzájutni a fogyasztó. (A nyilvántartott követelés a polgári jog általános szabályai szerint 5 év elteltével elévül, azaz annak kifizetése a Banktól már nem követelhető.)
- A kedvezményes árfolyamon végtörlesztett szerződések kivételével a Bank az elszámolásért **költséget, díjat nem számol fel.**
- A Bank a törvényben foglaltak és az **öröklés** szabályai szerint az örökösrel is elszámol. A fogyasztói követelést a hagyatéki eljárásban vagy amennyiben az már jogerősen lezárult, póthagyatéki eljárásban kell a közjegyző részére bejelenteni. A jogerős hagyatékátadó végzést és a halotti anyakönyvi kivonatot kérjük, hozza magával a banki ügyintézéshez!

#### **Az ügyfelek teendői:**

- Ha az **értesítési** címe megváltozott, azt kérjük, mihamarabb **jelentse be** Call Centeren keresztül (Direkt azonosítóval – DPIN), vagy bankfiókjaink egyikében személyesen.
- Amennyiben a kölcsönszerződés a 2014. évi XL. törvény vonatkozó rendelkezésének hatálybalépését megelőzően (2014. november 1. előtt) megszűnt, és a Banknak az elszámolás alapján fizetési kötelezettsége keletkezik a fogyasztó felé, a fogyasztónak - amennyiben nem rendelkezik a Banknál bankszámlával - külön nyilatkozaton kell bejelentenie azt a bankszámlaszámot, amelyre az elszámolásban szereplő, kifizetendő összeg utalását kéri, vagy közölnie kell, hogy az összeget a bankfiókban történő készpénzkifizetés útján szeretné felvenni. Amennyiben a fogyasztó a Banknál rendelkezik bankszámlával, úgy az elszámolási tájékoztatóban szereplő kifizetendő összeget a Bank ezen bankszámlán írja jóvá. **A nyilatkozattétel az elszámolás alapján, annak kézhezvételét követően kezdeményezhető.**

**Kérjük, hogy a gyorsabb ügyintézés érdekében a nyilatkozattételhez a személyes iratai mellett hozza magával a kölcsön- és zálogszerződését, vagy a hitelértécsőt, vagy olyan számlakivonatát, amin a kölcsön törlesztőrészletének megfizetése látszódik.**

#### **3. Az elszámolás felülvizsgálata - panaszok**

Amennyiben a fogyasztó vitatja az elszámolást, alapesetben annak kézbesítésétől számított 30 napon belül panasszal élhet a Banknál. Amennyiben a fogyasztó a panasz benyújtásában akadályozva volt, a panaszt az akadály megszűnésétől számított 30 napon belül, de legkésőbb a panasz benyújtására nyitva álló határidőt követő 90 napig terjesztheti elő. A panasz elutasítása esetén a fogyasztó a Pénzügyi Békéltető Testület eljárását kezdeményezheti. A Pénzügyi Békéltető Testület döntésével szemben polgári nemperes eljárásnak van helye.

#### 4. Folyamatban lévő peres eljárások

A bíróságok a folyamatban lévő peres eljárásokat, melyeknek tárgya az árfolyamrés vagy az egyoldalú szerződésmódosítás, deviza alapú kölcsönszerződések esetében legkésőbb 2014. december 31. napjáig hivatalból kötelesek voltak felfüggeszteni. A felfüggesztés a törvény erejénél fogva a felülvizsgált elszámolás bíróság részére történő bejelentéséig meghosszabbodik. A felülvizsgált elszámolás bejelentésére a Bank köteles, kivéve, ha a fogyasztó a felperes, és a keresetlevél a Banknak még nem került kézbesítésre. Ebben az esetben a bejelentési kötelezettség a fogyasztót terheli.

#### 5. Végrehajtási eljárások

A Kúria törvény a folyamatban levő, vagy bekapcsolódással indult végrehajtási eljárásokra kimondja, hogy azokban eljárási cselekmény, intézkedés nem foganatosítható, a végrehajtási ügyet szünetelőként kell kezelni.

A szünetelő végrehajtási ügyeket a felek közötti elszámolás végrehajtó részére történt bejelentésétől számított 60 napon belül folytatni kell.

#### 6. Felmondásra vonatkozó speciális rendelkezés

A Bank a kölcsönszerződést a fizetési kötelezettség nem teljesítése miatt kizárólag az elszámolás megküldését követő hatállyal mondhatja fel. Ez azt jelenti, hogy ha a Bank az Elszámolási törvény hatálybalépését követően élt a felmondás jogával, az csak az elszámolás megküldését követő napon válik hatályossá, akkor, ha a felmondás feltételei az elszámolást követően is fennállnak. A felmondás hatályossá válására meghatározott legkésőbbi időpont 2016. december 31.

## II. Az egyes fogyasztói kölcsönszerződések devizanemének módosulásával és a kamatszabályokkal kapcsolatos kérdések rendezéséről szóló 2014. évi LXXVII. törvény („Forintosítás törvény”) legfontosabb rendelkezései

### 1. A Forintosítás törvény által szabályozott alapvető kérdések

A Forintosítási törvény a 2004. május 1. és 2014. július 19. között kötött és

- 2015. február 1-jén még meg nem szűnt azon fogyasztói kölcsönszerződésekre és lízingszerződésekre, illetve
- a törvény hatálybalépésekor még fennálló, a pénzügyi intézmény által már felmondott azon fogyasztói kölcsönszerződésből eredő késedelmes tartozásra (továbbiakban: késedelmes tartozás)

vonatkozik, amely kapcsán a Bankot elszámolási kötelezettség terheli.

Hatálya a bankszámlahitelre és hitelkártyára, továbbá az állami kamattámogatással nyújtott forintalapú lakáscélú kölcsönszerződésekre nem terjed ki.

#### A törvény alapvetően két kérdést rendez

- rendelkezik a deviza vagy deviza alapú jelzálogkölcsön-szerződések forintra történő átváltásáról, és
- meghatározza a fogyasztói kölcsönszerződések esetében alkalmazható kamatszabályokat.

A fogyasztói kölcsönszerződés a törvényben meghatározottak szerint, a törvény erejénél fogva módosul. A módosult fogyasztói kölcsönszerződést nem kell közjegyzői okiratba foglalni, a korábbi közjegyzői okirat a szerződés módosult tartalmának keretei között érvényes. A fogyasztói kölcsönszerződés biztosítására szolgáló zálogjog és kezesség fennmarad, a szerződés módosulásához a kezes, a zálogkötelezett hozzájárulása nem szükséges, de e módosulás folytán helyzetük nem válhat terhesebbé.

A pénzügyi intézmény a deviza alapú fogyasztói kölcsönszerződés módosuló rendelkezéseinek szövegéről, a módosítás lényegi elemeiről - így többek között a forintosítást követő tőketartozás összegéről, a módosuló kamat és kezelési költség mértékéről, a kamatperiódus időtartamáról, a várható törlesztő-részlet összegéről - az elszámolás közlésével együtt, **tértivevényes levélben nyújt tájékoztatást a fogyasztóknak 2015. április 30-ig.** A szerződés módosulásának hatálya 2015. február 1-i fordulónapra visszamenően fog beállni.

### 2. Deviza alapú fogyasztói jelzálogkölcsön-szerződésekkel kapcsolatos árfolyamrögzítés és forintra történő átváltás

**2015. január 1-jét követően** - a törvény szerinti szerződésmódosulás alapján fizetendő törlesztőrészlet első alkalommal történő teljesítéséig - a Bank a jelzálogkölcsön-szerződés esedékes törlesztőrészletének, valamint a devizában megállapított bármilyen költség, díj vagy jutalék forintban meghatározott összegének megállapításához a törvényben foglaltak szerint az MNB által hivatalosan jegyzett devizaárfolyamot alkalmazza.

#### A Bank 2015. február 1. napjára visszamenőlegesen köteles

- a jelzálogkölcsön-szerződés alapján fennálló vagy az abból eredő teljes, az elszámolás során megállapított tartozást (ideértve a devizában felszámított kamatot, díjat, jutalékot és költséget is), illetve
- a felmondott jelzálogkölcsön-szerződésből eredő devizában fennálló késedelmes tartozást

a rendeletben meghatározott MNB által hivatalosan jegyzett devizaárfolyamon (1 CHF: 256,47 Ft; 1 EUR: 308,97 Ft; 100 JPY: 216,30 Ft; 1 USD: 236,56 Ft) az elszámolási kötelezettsége teljesítésének határidejéig forintkövetelésre átváltani, és erről a fogyasztót az elszámolás közlésével együtt tájékoztatni.

A jelzálogkölcsön-szerződések forintra történő átváltása várhatóan 2015. március 31-ig fog megtörténni.

**A fogyasztó a jelzálogkölcson-szerződés módosuló rendelkezéseinek kézhezvételét követő 30 napon belül a Banknál írásban kezdeményezheti a forintra átváltás és a forintra átváltás esetén alkalmazott kamatszabályok alkalmazásának mellőzését. A kezdeményezésre adóstársak esetén az adóstársak együttes, egybehangzó nyilatkozatával van mód.**

A felmondott szerződésből eredő tartozás visszaváltására irányuló nyilatkozattétel esetén a pénzügyi intézmény köteles a forintra átváltott követelést az eredeti devizanemben meghatározott követelésre visszaváltani.

Egyéb esetekben a fogyasztó akkor élhet a visszaváltás lehetőségével, ha

- a) igazolja, hogy a várható törlesztőrészletet meghaladó összegű rendszeres jövedelme van az MNB által hivatalos árfolyamként jegyzett devizanemben - amely jövedelem adóstársak esetében összesítve értendő -, vagy
- b) a JTM rendelet (32/2014. (IX. 10.)) alapján jogosult lenne az adott devizaalapú kölcsönt felvenni, melyhez mellékeli az ennek igazolásához szükséges, pénzügyi intézmény által megjelölt iratokat, vagy
- c) a jelzálogkölcson-szerződés hátralévő futamideje legkésőbb 2020. december 31. napján lejár, vagy
- d) a forintra átváltás esetén számítható induló kamat meghaladja az eredetileg számítható kamatot, kamatfelárat.

Árfolyamgáttal érintett fogyasztói kölcsönszerződés esetén a visszaváltás további feltétele, hogy a fogyasztó a pénzügyi intézmény felé írásban nyilatkozzon annak tudomásulvételéről, hogy a pénzügyi intézmény a fordulónaptól kezdődően nem biztosítja az általa alkalmazott törlesztési árfolyam és az árfolyamgát törvényben meghatározott rögzített árfolyam közötti különbség forintösszegét az árfolyamgát törvény szerinti gyűjtőszámlahitelből történő folyósítással.

**A Bank a fenti feltételek fennállását a kezdeményezés kézhezvételétől számított 30 napon belül bírálja el, és erről tértivevényes levélben haladéktalanul értesíti a fogyasztót.**

**Ha a jelzálogkölcson-szerződés forint alapú jelzálogkölcson-szerződésre módosul, a fogyasztó a módosulást követő 60 napon belül a jelzálogkölcson-szerződést felmondhatja. Felmondás esetén a fogyasztónak a felmondást követő 90 napon belül meg kell fizetnie a Bank részére a felmondott szerződés alapján fennálló valamennyi tartozását.**

### **3. Fogyasztói kölcsönszerződések kamatszabályainak módosulása**

A törvény által érintett deviza alapú fogyasztói kölcsönszerződések kamatszabályai 2015. február 1-i fordulónappal módosulnak úgy, hogy a szerződésmódosulás alapján fizetendő törlesztőrészletet első alkalommal az elszámolási törvényben meghatározott, az elszámolás megküldésére nyitva álló határidő utolsó napját követő hónapban (2015. május) kell teljesíteni

**A nem jelzálog fedezete mellett nyújtott deviza alapú fogyasztói kölcsönszerződés esetében az induló kamat, kamatfelár (referencia kamatlábhoz kötött kamat esetén) úgy kerül megállapításra, hogy az nem haladhatja meg az eredetileg számítható kamatot, kamatfelárat.**

A rendelet alapján az **eredetileg számítható kamatnak, kamatfelárnak** (referencia-kamatlábhoz kötött szerződés esetén) az eredeti induló kamat, kamatfelár és a 2014. július 19. napján az adott fogyasztói kölcsönszerződésben alkalmazott ügyleti kamat, kamatfelár közül az alacsonyabb kamat, kamatfelár minősül.

**Eredeti induló kamatnak (kamatfelárnak)** a szerződés első törlesztőrészletének esedékességekor érvényes kamat (kamatfelár), vagy ha a pénzügyi intézmény a szerződés előre meghatározott időszakára kamat (kamatfelár) kedvezményt adott, akkor a kedvezményes időszak lejártát követően elsőként a szerződés részévé vált kamat (kamatfelár) tekintendő.

**A deviza alapú jelzálogkölcson-szerződés forintra átváltása esetén a pénzügyi intézmény csak referencia-kamatlábhoz kötött kamatot alkalmazhat, melynek mértéke a három hónapos BUBOR. A referencia-kamatlábon felül alkalmazható kamatfelár – a rendeletben meghatározott feltételek és kivétel figyelembe vételével - nem haladhatja meg a szerződés megkötésekor alkalmazott eredeti kamatfelárat.**

Az elszámolást követően a kamatperiódusok – referencia kamatlábhoz kötött kamat esetén a kamatfelár-periódusok – időtartama az alábbi szabályok szerint módosul:

Amennyiben a fordulónaptól számított hátralévő futamidő meghaladja

- a) a 16 évet, akkor öt év,
- b) a 9 évet, de legfeljebb 16 év, akkor négy év,
- c) a 3 évet, de legfeljebb 9 év, akkor három év.

**A törvény szerint módosuló fogyasztói kölcsönszerződések kamata (ha a kamat a kamatperiódus alatt rögzített), illetve kamatfelára (referencia-kamatlábhoz kötött kamat esetén) a fogyasztó hátrányára első ízben a második kamatperiódus kezdőnapjával módosulhat.**

### **4. A deviza alapú jelzálogkölcson-szerződések törlesztési árfolyamának rögzítésével érintett fogyasztói kölcsönszerződésekre vonatkozó eltérő szabályok**

Az árfolyamgáttal és a forintra átváltással egyaránt érintett fogyasztói kölcsönszerződés esetében a törlesztőrészlet - 2015. február hónaptól kezdve a rögzített árfolyam alkalmazási időszakának kezdő időpontjától számított hatvanadik hónapban esedékes törlesztőrészletig - nem haladhatja meg a 2015 januárjában esedékes törlesztőrészletet, kivéve a törvény alapján történő kamatváltozásból eredő törlesztőrészlet-növekedést. A 2015. február 1-i fordulónapot követően a gyűjtőszámlahitel - az árfolyamgát törvényben meghatározott, a gyűjtőszámlahitel terhére felszámolható kamat kivételével - nem növekedhet.